

JAUME BAERTUMEU CASSANY
EXCAP DE GOVERN

Repensar la despesa pública

No es poden ajornar, ni deixar per a demà, les decisions

Escrivia dimarts passat, en aquesta Plaça del Poble, que el maquillatge pressupostari no amaga el deute públic i que malgrat que al Consell General no sembla pas que hi hagi gaire preocupació per l'enorme endeutament de l'Estat n'hem de continuar parlant.

El Govern té reconegut que a 31 de desembre del 2023 l'endeutament públic se situava en un total de mil dos-cents setanta-tres milions sis-cents seixanta-sis mil dos-cents setanta-tres euros (1.273.666.273 €). És el resultat d'haver viscut per sobre de les nostres possibilitats, finançant-nos a crèdit als mercats internacionals.

Mentre, durant l'any 2023, les despeses de personal han augmentat 15 milions d'euros, un 12% en termes relatius.

Es continua ajornant, deixant per a demà, la reducció dels dèficits reals. I es fa maquillatge financer amb la reducció d'inversió pressupostada i no executada.

Creure que un augment dels ingressos serà la solució a la nostra deixadesa pressupostària no farà res més que fer créixer l'alçada de l'esglaó que haurem de pujar.

Reduir o, pitjor encara, no dur a terme la inversió necessària per encarar la transició ecològica o per reforçar l'educació, la sanitat i la seguretat, havent d'assumir un servei del deute més important per l'augment del tipus d'interès, no sembla una bona via de sanejament de les finances públiques.

Més enllà de cercar estalviar

en la despesa de funcionament, i sense pretendre augmentar el nivell de la tributació, la reflexió s'hauria de situar en la manera de millorar la qualitat de les despeses públiques i d'augmentar la seva eficàcia en relació amb el que espera la ciutadania.

Augmenten les despeses públiques i l'endeutament públic no es redueix, però la majoria del país té la sensació que hi ha una degradació dels serveis públics.

Si gastem força per la sani-

El que importa no és tant el nivell de deute públic, sinó la finalitat a què es destina

tat, l'educació i el turisme per arribar a uns resultats que no són pas gaire brillants és perquè la nostra despesa pública no és eficient. Estem vivint una etapa d'eufòria privada en la construcció i de precarització pública.

Hi ha tres qüestions importants que el país haurà d'encarar els anys vinents: els objectius a buscar, el redespèllegament necessari de la despesa i el finançament de les prioritats.

Cal tornar a examinar el conjunt de les despeses públiques i el seu finançament. No hem pas d'acceptar com una fatalitat la pujada de l'endeutament, sinó que cal aprofitar les possibilitats positives que pot tenir però controlant-ne els riscos.

Hem de situar el debat al nivell del "deute útil", el que

està socialment justificat, i suprimir el deute "inútil", el que és el resultat d'obsequis fiscals injustificats.

Sí, hem de repensar la despesa pública.

L'endeutament pot ser necessari, molt sovint ho és, a l'Estat i a les administracions públiques per dur a terme inversions útils per a la col·lectivitat, com són la construcció d'infraestructures viàries, escoles i centres sanitaris.

Ho és perquè quan l'augment de despesa és temporal, i en particular quan la inversió comporta estalvis sobre els costos d'explotació futurs, l'endeutament públic és legítim i no posa en qüestió la sostenibilitat de les finances públiques.

La inversió pública és indispensable pels serveis públics, que no tenen una rendibilitat immediata o que tenen alguna part rendible i altres que no ho són tant, o gens.

No es pot oblidar que les escoles, o els hospitals, tenen una utilitat, una rendibilitat, que ultrapassa el marc mercantil, però que són serveis públics necessaris.

En conseqüència, el que importa no és pas el nivell del deute públic, sinó la seva finalitat.

L'educació pública gratuïta, l'habitatge subvencionat o el reemborsament de les despeses sanitàries permeten lluitar contra les desigualtats socials, contra la pobresa. Hem de pensar que al país augmenten les famílies al llindar de la pobresa, com ens recorden els informes de Càritas Andorra.